

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียภาษีอากรในการดำเนินคดีภาษีอากรตามระบบศาลภาษีอากรในประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	ภัทรวดี วงศ์จำ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชัย เลื่อนฉวี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

สิทธิของผู้เสียภาษีอากรในการดำเนินคดีภาษีอากรของศาลภาษีอากรถือเป็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรมที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติรับรองไว้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียภาษีอากรในการดำเนินคดีภาษีอากรในระบบศาลภาษีอากรในประเทศไทย โดยศึกษาจากแนวคิดและหลักกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียภาษีอากรในการดำเนินคดีภาษีอากรของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่ใช้กฎหมายระบบคอมมอนลอว์ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ โดยนำผลทางการศึกษามาเปรียบเทียบกับการดำเนินคดีภาษีอากรในระบบศาลภาษีอากรในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. 2544

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า การดำเนินคดีในศาลภาษีอากรประสบปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียภาษีอากรตามระบบวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร ในกรณีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น กรณีเงินค่าขึ้นศาลภาษีอากรของผู้เสียภาษีที่ขึ้นอยู่กับจำนวนทุนทรัพย์ในศาล เนื่องจากการเสียค่าขึ้นศาลภาษีอากรนั้นเป็นไปตามตารางท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ทำให้คดีภาษีอากรจะต้องเสียค่าขึ้นศาลเป็นจำนวนมาก กรณีการใช้ระบบกล่าวหาในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ทั้งนี้เนื่องจากศาลภาษีอากรเป็นศาลชำนาญพิเศษในระบบของศาลยุติธรรม แต่คดีภาษีอากรเป็นคดีระหว่างหน่วยงานทางปกครองและประชาชน ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการดำเนินคดีภาษีอากรในศาลภาษีอากร กรณีการดำเนินคดีมิโนสแเร่ในศาลภาษีอากร ซึ่งในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากรยังไม่มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีมิโนสแเร่ ทำให้คดีภาษีอากรบางประเภทที่ไม่มีความยุ่งยาก หรือมีจำนวนทุนทรัพย์น้อย ต้องใช้การพิจารณาอย่างคดีภาษีอากรทั่วไป ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาคดี และเกิดค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น โดยไม่จำเป็น กรณีระยะเวลาการทำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณา

อุทธรณ์ก่อนฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากร เนื่องจากก่อนที่ผู้เสียภาษีอากรจะฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรได้ กฎหมายบัญญัติให้ผู้เสียภาษีอากรจะต้องดำเนินการอุทธรณ์ภายในต่อฝ่ายปกครองซึ่งตามประมวล รัษฎากร พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 กำหนดให้ต้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ แต่หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ได้รับเรื่องแล้วแต่ไม่ได้ทำการวินิจฉัยภายในเวลาอันสมควร ผู้เสียภาษีอากรก็จะไม่สามารถ ฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรได้ และกรณีระยะเวลาการฟ้องคดีภายหลังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ มีคำวินิจฉัยต่อศาลภาษีอากร ซึ่งประมวลรัษฎากร พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ได้กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรเพียง 30 วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่น้อยจนเกินไป เมื่อพิจารณาถึงคดีภาษีอากรที่มีความยุ่งยากซับซ้อน และมี เอกสารเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียภาษีอากรในการดำเนินคดีภาษีอากร ของศาลภาษีอากร จึงเสนอให้มีการกำหนดอัตราค่าขึ้นศาลในคดีภาษีอากรเป็นอัตราก้าวที่ โดยไม่ ต้องคำนึงว่าคดีภาษีอากรนั้นจะมีจำนวนทุนทรัพย์เป็นจำนวนเท่าใดก็ตาม ควรมีการแก้ไข พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 ในส่วนที่เกี่ยวกับการ พิจารณาคดี โดยระบุให้ชัดเจนถึงการไต่สวนในส่วนในการพิจารณาพิพากษาคดี ควรมีการนำ กระบวนพิจารณาคดีแบบมโนสาเร่มาใช้ในศาลภาษีอากร จะช่วยให้คดีภาษีอากรที่มีจำนวนทุน ทรัพย์ไม่สูงมาก ศาลสามารถพิจารณาคดีได้อย่างรวดเร็ว ส่วนที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ว่า หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไม่มีคำวินิจฉัยใดๆ ภายใน กำหนด 90 วัน กฎหมายควรให้สิทธิผู้เสียภาษีอากรสามารถนำคดีไปฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรได้ ทันที ควรมีการแก้ไขประมวลรัษฎากร พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 และ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ที่บัญญัติเกี่ยวกับกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากร ให้มีระยะเวลาเพิ่มขึ้นเป็น 90 วัน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เสียภาษีอากรจะสามารถมีระยะเวลาการเตรียมตัว ในการต่อสู้คดีที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐมากขึ้น ทั้งนี้การแก้ไขบทบัญญัติของ กฎหมายดังกล่าว จะทำให้สิทธิของผู้เสียภาษีอากรในการดำเนินคดีภาษีอากรตามระบบศาลภาษี อากรของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

Thesis Title	Legal problems in relation to Taxpayers' legal proceeding right in Tax Court system of Thailand.
Author	Pattarawadee Wongkham
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Pornchai Luenchawee
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

Taxpayers' proceeding rights in Tax Court is a right in judicial administration legislated by the Constitution of Thailand. The objective of this thesis is to study taxpayers' legal proceeding right protection in Tax Court system of Thailand. The study was conducted in the concept and principle of the laws on taxpayers' legal proceeding right of the United State of America using common law system, Germany and Japan where use civil law system. Then a result of the study has been brought to be compared with the tax proceeding in Tax Court of Thailand under the Act for the Establishment and Procedure for Tax Court B.E. 2528 and Tax Case Rule B.E. 2544.

On the basis of the results of this research, it can be concluded that: the legal proceeding in Tax Court confronts a lot of problems relating to the right of taxpayers under the legal procedure of tax in many cases such as Tax Court fee is based on the amount in dispute at a taxpayers' expense because the Tax Court fee is subject to the table attached to the Civil Procedure Code. This makes the Tax Court fee numerously increased following the amount in dispute; the Tax Court has used of adversary system in the legal proceeding as the Tax Court is a special jurisdiction in the Court of Justice system. However, tax case is a case between administrative agencies and people. Therefore, the status between the parties is unequal in the proceedings of the Tax Court; for petty case proceedings in the Tax Court, currently, the Act for the Establishment and Procedure for Tax Court has no provision in relation to the petty case proceedings. For this reason, some simple case or a little amount in dispute has to be raised into the tax proceeding in normal procedure. This situation causes the delay of the proceedings and unnecessary expenses; for term of making a finding of the appeal committee prior taking an

action to the Tax Court, before a taxpayer taking an action to the Tax Court, he/she must internally appeal to the administrative under the Revenue Code, the Excise Tariff Act B.E. 2527 and the Custom Act B.E. 2469 that is he/she must appeal the case to the appeal committee. If the committee received the case but no finding within an appropriate time, the taxpayer is unable to raise the case to the Tax Court; and for the term of taking an action to the Tax Court after the committee already having the finding. The Revenue Code, the Excise Tariff Act B.E. 2527 and the Custom Act B.E. 2469 stipulates that the term of taking the case to the court is only 30 days. This term is too short if we consider that a tax case in nature is very complicate and there are loads of involving documents.

Therefore, the writer would recommend to remedy the problems relating to the rights of taxpayers' proceeding: the Tax Court fee should be amend to be a fixed rate regardless of the amount in dispute of the case. The Act for the Establishment and Procedure for Tax Court, B.E. 2528 should be amended in part of proceeding specifying expressly that using of inquisitorial procedure. The petty case procedure should be adopted in the Tax Court in order to help the amount in dispute of the case not so much and the proceedings of the court will be faster. For the appealing to the appeal committee, if the committee is unable to make a finding within 90 days, taxpayers should given the right of taking an action to the Tax Court immediately. Therefore, the Revenue Code, the Excise Tariff Act B.E. 2527 and the Custom Act B.E. 2469 should be amended the term of taking an action to the Tax Court to be 90 days. The taxpayer will have much more time to prepare the case against the administrative. So as to the said amendment of the laws would give the taxpayers right of legal proceeding of tax case under the Tax Court system in Thailand more effective than those existing at the present.